

126 . Săbăoani | Județ: Neamț | Punct: La Izlaz (La Izvoare) | Anul: 1998

Anul: 1998

Cod RAN: 124215.01

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Vasile Ursachi

Instituții: Muzeul de Istorie Roman

Raport

Cercetările arheologice din campania anului 1998, în punctul "La Izlaz" sau "La Izvoare" au avut drept obiectiv urmărirea traseului conductei de apă, descoperită în 1966, datată în sec. XIV-XV. Menționăm, de asemenea, că o altă conductă, sau poate aceeași, a fost descoperită în campania arheologică din anul 1988, la o distanță de circa 7-800 de m spre Est, în zona bisericii și cimitirului medieval din punctul numit de localnici "La Cruci" sau "La bisericuță", aflată pe aceeași pantă, la poalele terasei superioare a Șiretului.

Fondurile insuficiente pe care le-am avut în cursul anului 1998 nu au permis efectuarea de cercetări în necropola din sec. IV p.Chr., obiectivul de bază al cercetărilor noastre, deoarece adâncimea mare la care se află mormintele -2,50 -3,50 cm, presupune deschiderea unei suprafețe destul de mari, care nu putea fi săpată cu mijloacele materiale ce le aveam la dispoziție. Cercetările pe care le preconizăm în continuare au în vedere delimitarea cimitirului în partea de Est și Vest, unde nu a fost surprinsă încă întinderea lui.

În cursul anului 1997 și 1998 au fost trasate șase secțiuni de control, de dimensiuni diferite, notate cu SI-VI - dispuse perpendicular pe curbele de nivel de la poalele terasei, având ca reper direcția conductei surprinse în campaniile anilor 1966, 1967, 1988 și 1994.

Prima secțiune, SI (16 x 1 m) a fost trasată în imediata apropiere a celor două cuptoare medievale pentru ars piatră de var. A surprins un fel de bazin sau acumulare de apă, cu lungimea (sau lățimea) de 10 m. În prezent, pânza de apă se află la -2 m. SI este la circa 20 m de ultima porțiune din conducta surprinsă în săpăturile de la cimitirul medieval. Marginea acestui bazin se află la circa 7-8 m de cel de al doilea cuptor de ars piatră de var.

Urmărind direcția conductei de apă, la circa 50 m a fost trasat cel de al doilea șanț - Sil (63 x 1 m). Stratigrafia este simplă, deoarece sub pământul lucrat se află un strat de pământ cu pigmentație de chirpici roșu destul de puțin consistent, în care s-au descoperit foarte puține urme materiale ce aparțin sec. II-III, VI-VII și epocii feudale. Nivelul arheologic din sec. II-III este foarte sărăcăcios în materiale și a fost surprins doar în capătul vestic al șanțului, pe o lungime de circa 9-10 m. Celălalt nivel arheologic, care nu poate fi separat, decât prin cele câteva complexe, aparține sec. VI-VII și epocii medievale. Astfel, în carourile 10-13 s-a descoperit un bordei aparținând sec. VI-VII iar în caroul 15 un cuptor copt pâine aflat la adâncimea de circa 0,80 m. Inventarul acestor două complexe este foarte sărac și constă doar în câteva fragmente ceramice, în carourile 20-22 s-a dat peste un canal, în formă de U cu trepte, asemănător cu cel descoperit în zona cimitirului medieval, ceea ce ne face să considerăm a fi o continuare a lui, sau eventual, unul contemporan cu acesta. La circa 2 m E de canal s-a dat peste o vatră deschisă, care aparține nivelului medieval. Inventarul este foarte sărac, doar câteva fragmente ceramice. Un al doilea canal, nu prea adânc, a fost surprins mai jos, în carourile 53-54 precedat de o aluvionare de circa 4-5 m. Acesta poate fi un alt canal care, fie că alimenta bazinul de apă amintit, într-o etapă mai târzie sau mai timpurie, fie că deservea o altă instalație din această perioadă, în celelalte secțiuni au fost identificate și alte conducte medievale, care dirijau apa din principalele izvoare existente aici, la diverse instalații sau consumatori.

Cel de al treilea șanț, SIN, trasat la circ 400 m distanță de Sil, a avut lungimea de 93,50 m și lățimea de 1 m. Până la caroul 84 nu a fost surprins nici un complex. Stratigrafia este aceeași ca în Sil. în caroul 55 un mic șanț medieval lat dep. 60 m și adânc de circa 1 m, care taie marginea unui bordei aparținând sec. VI-VII, ce ține până în caroul 59. în interiorul bordeiului un cuptor de încălzit sau copt pâine. Un al doilea bordei din aceeași perioadă a fost surprins în caroul 63, fiind tăiat, de asemenea, de o conductă de apă medievală, începând cu caroul 65 și până în 67. Adâncimea conductei este de circa 1,20 m. Peretele de est al conductei este aproape vertical iar celălalt - de vest - este în pantă (oblic). Un al treilea șanț - conductor, de forma celui descoperit în Sil, în formă de U în trepte, medieval, a apărut în carourile 78-79, având lățimea de 1,50 m și adâncimea de 1,70 m. Este de presupus ca fiind analog cu cel din zona cimitirului medieval și din Sil, deci contemporan, în carourile 82-86 un alt bordei aparținând sec. VI-VII, cu puține materiale ca inventar, prevăzut cu un cuptor pentru încălzit sau copt pâine dispus în partea de est. Până la capătul șanțului nu a mai fost descoperit nici un alt complex arheologic.

în capătul de V al secțiunii III, la circa 5 m distanță, s-a trasat un alt șanț - SV (10 x 1 m), în capătul de V al acestei secțiuni s-a dat peste un nou șanț - conductă cu lățimea de 1,5 m și adâncimea de 1,75 m precum și peste un cuptor din sec. II-III.

Secțiunea a V-a s-a trasat la circa 15 m N de SUI, (10x1 m). Nu s-a descoperit nici un complex arheologic.

Cea de a VI-a secțiune (8 x 1 m) a fost trasată la circa 7 m N de Sil pentru a se verifica dacă șanțul - conductă surprins în carourile 10-13 din Sil continuă. Verificarea a demonstrat că șanțul continuă în această direcție.

Din bogatele izvoare care se află în 'această zonă, mai multe conducte-canal au fost amenajate pentru transportul apei la diferiți consumatori sau chiar instalații meșteșugărești. Numărul lor încă nu poate fi prevăzut, dar este sigur că în diferitele etape au fost amenajate asemenea conducte, care deserveau populația în evul mediu. Existența unor captări de apă în bazine precum și înclinația sau direcția acestor canale, pentru a da putere prin cădere, ilustrează gradul de dezvoltare al unor meșteșuguri în această epocă.

O adâncire a cunoașterii acestei probleme impune continuarea cercetărilor.

La această campanie de cercetări a participat și muzeograful Relu Butnaru de la Muzeul de Istorie din Roman.

Informații suplimentare online

[Raportul 1694 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapservet Cimec.ro](#)
